

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему

**МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ
У ПРОЦЕСІ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ**

Виконала

здобувачка ступеня вищої освіти

«магістр»

спеціальності 013 Початкова освіта

Грицаюк Тетяна Андріївна

Керівник:

к.пед.н., доц. Баліка Л. М.

Рецензент:

д. пед. н., проф. Пантюк Т. І.

Рівне – 2025 року

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРУ	8
1.1. Моральне виховання молодших школярів як психолого-педагогічна проблема	8
1.2. Український фольклор як засіб морального виховання молодших школярів	25
1.3. Дослідження стану сформованості морального виховання молодших школярів засобами українського фольклору у процесі позакласної роботи	39
Висновок до першого розділу	52
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ У ПРОЦЕСІ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ	54
2.1. Методика формувального експерименту	54
2.2. Педагогічні умови морального виховання молодших школярів засобами українського фольклору у процесі позакласної роботи	61
2.3. Результати експериментальної роботи	70
Висновки до другого розділу	74
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ	90

РЕЗЮМЕ

Грицаюк Т. А. Моральне виховання молодших школярів засобами українського фольклору у процесі позакласної роботи. Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 «Початкова освіта». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2025.

У кваліфікаційній роботі розкрито теоретичні основи, зокрема: моральне виховання молодших школярів як психолого-педагогічна проблема; український фольклор як засіб морального виховання молодших школярів; дослідження стану сформованості морального виховання молодших школярів засобами українського фольклору у процесі позакласної роботи.

Визначено компоненти, критерії, показники та схарактеризовано рівні моральної вихованості молодших школярів засобами українського фольклору. Обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність педагогічних умов морального виховання молодших школярів засобами українського фольклору у процесі позакласної роботи..

Ключові слова: мораль, моральність, моральні норми, моральне виховання, молодший школяр, український фольклор, засоби українського фольклору.

ABSTRACT

Hrytsaiuk T. A. Moral Upbringing of Primary School Pupils through Ukrainian Folklore in the Process of Extracurricular Activities. Manuscript.

Qualification Work for Obtaining the Higher Education Degree of “Master” in Speciality 013 “Primary Education”. Rivne State University of the Humanities, Rivne, 2025.

The qualification work examines the theoretical foundations of the study, in particular, the moral upbringing of primary school pupils as a psychological and pedagogical problem and Ukrainian folklore as a means of fostering their moral development. It also investigates the state of moral upbringing formed in primary school pupils through Ukrainian folklore in the process of extracurricular activities.

The author has identified the components, criteria, and indicators of the moral upbringing of primary school pupils through Ukrainian folklore and has characterised the levels of their moral development. The effectiveness of the pedagogical conditions for the moral upbringing of primary school pupils through Ukrainian folklore in the process of extracurricular activities has been substantiated and experimentally verified.

Keywords: morality; moral values; moral norms; moral upbringing; primary school pupil; Ukrainian folklore; means of Ukrainian folklore.